

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ 4

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2016-2017

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

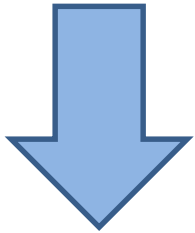
3-6 χρόνων
2016

- http://www.moec.gov.cy/analytika_programmata/programmata_spoudon.html

Σκοπός του Αναλυτικού Προγράμματος

- Ενίσχυση της εικόνας ενός ικανού, δυναμικού αποφασιστικού και αισιόδοξου παιδιού το οποίο αναπτύσσεται μέσα από τις σχέσεις που διαμορφώνει σε διάφορα κοινωνικοπολιτισμικά πλαίσια
- Ενός παιδιού που εμπλέκεται ενεργά και κριτικά στη διαπραγμάτευση των σχέσεών του
- Ενός παιδιού που διαμορφώνει το μέλλον του και την κοινωνία

- Κάθε παιδί είναι μοναδικό και ξεχωριστό
- Έχει ατομικούς ρυθμούς μάθησης και ανάπτυξης
- Αποτελεί ενεργό μέλος πολλών ομάδων
- Έχει φωνή και δικαιώματα στις διαδικασίες μάθησης

**Οι εκπαιδευτικοί δίνουν χώρο και χρόνο στο κάθε παιδί
ξεχωριστά για να αναπτύξει και να αναδείξει τις εν
δυνάμει δυνατότητες και ικανότητές του**

Περιεχόμενα του Αναλυτικού Προγράμματος

- Βασικές παιδαγωγικές αρχές
- Μορφές οργάνωσης της μάθησης
- Ωρολόγιο πρόγραμμα
- Ο ρόλος της νηπιαγωγού-παιδαγωγού
- Ενδεικτικός τρόπος προγραμματισμού
- Πολιτισμικός γλωσσικός και θρησκευτικός πλουραλισμός
- Διαφοροποίηση
- Οικογένεια και νηπιαγωγείο
- Ομαλή μετάβαση από το νηπιαγωγείο στο Δημοτικό
- Τεχνολογία
- Αξιολόγηση
- Περιβαλλοντική Εκπαίδευση
- Πρόγραμμα CLIL
- Τομείς Ανάπτυξης
- Γνωστικά Αντικείμενα

Βασικές παιδαγωγικές αρχές

- Η προσχολική περίοδος στη ζωή του παιδιού έχει αυτόνομη αξία, θέτει τις βάσεις για τα μετέπειτα χρόνια και δομείται μέσα σε ένα κοινωνικοπολιτισμικό πλαίσιο. Τα παιδιά διαπραγματεύονται τις κοινωνικές τους σχέσεις εντός πλαισίων π.χ. του τόπου, του φύλου, της κουλτούρας, του χρόνου
- Το κάθε παιδί είναι μοναδικό και ξεχωριστό. Ατομικοί ρυθμοί μάθησης και ανάπτυξης-δική του φωνή και δικαίωμα να συμμετέχει δημοκρατικά σε αποφάσεις που το αφορούν
- Το παιδί μαθαίνει μέσα από Διερεύνηση- Παιχνίδι-Συζήτηση /ενεργητική συμμετοχή στη δόμηση των εμπειριών και της ζωής του
- Μάθηση που στοχεύει στην ολόπλευρη ανάπτυξη των παιδιών, ολική και διαπλεκόμενη
- Μάθηση που ξεκινά από το τι μπορεί να κάνει το παιδί
- Σχέσεις παιδιού-ενηλίκων ορόσημο στην ανάπτυξή του / ζωτικής σημασίας σχέση οικογένειας και νηπιαγωγείου
- Το παιχνίδι αποτελεί την κυρίαρχη δραστηριότητα για την ανάπτυξη κι μάθηση του παιδιού- Τρόπος οργάνωσης της μάθησης αλλά και δικαίωμα του πα

Μορφές οργάνωσης της μάθησης

- Παιχνίδι (Ελεύθερο και Δομημένο)
- Κέντρα Μάθησης (εικαστικά, αμμοδοχείο, υδροδοχείο, κουκλοθέατρο, μουσική, οικοδομικό υλικό, ηλεκτρονικός υπολογιστής, κουκλόσπιτο, παιχνίδι με παιδαγωγικό υλικό, βιβλιοθήκη, μεταμφίεση, φύση)
- Δομημένες δραστηριότητες με όλα τα παιδιά
- Εις βάθος μελέτη (μέθοδος project)

Ωρολόγιο Πρόγραμμα

	ΔΕΥΤΕΡΑ	ΤΡΙΤΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ	ΠΕΜΠΤΗ	ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
7:45-9:05	Ελεύθερο ή/και Δομημένο Παιχνίδι				
9:05-9:45	Δομημένη Δραστηριότητα με όλα τα παιδιά				
9:45-10:25	Πλύσιμο – Πρόγευμα - Οργανωμένο Υπαίθριο Παιχνίδι				
10:25-10:45	Υπαίθριο παιχνίδι				
10:45-11:25	Πλύσιμο – Νερό				
	Δομημένη Δραστηριότητα Αφήγησης με όλα τα παιδιά				
11:25-12:05	Δομημένη Δημιουργική ή Κινητική Δραστηριότητα με όλα τα παιδιά				
	Φρούτο				
12:05-12:25	Υπαίθριο παιχνίδι				
12:25-13:05	Ελεύθερο ή/και Δομημένο Παιχνίδι				

Ρόλος της νηπιαγωγού

Η νηπιαγωγός

- Οργανώνει και διασφαλίζει το κατάλληλο μαθησιακό περιβάλλον προάγοντας τη μάθηση όλων των παιδιών
- Ενθαρρύνει τη δημιουργικότητα, τη φαντασία, την περιέργεια, την επιθυμία για πειραματισμό, την επιμονή, την εφευρετικότητα
- Γεφυρώνει πιθανές ανισότητες προσφέροντας ευκαιρίες και εμπειρίες ανάλογα με το κοινωνικοπολιτισμικό κεφάλαιο των παιδιών, δημιουργεί θετικό κοινωνικό περιβάλλον-αίσθημα του ανήκειν
- Συνεργάζεται και οικοδομεί μαζί με τα παιδιά τη γνώση είτε μέσα από το παιχνίδι είτε μέσα από δομημένες δραστηριότητες.
- Συμμετέχει ενεργά στο ελεύθερο ή δομημένο παιχνίδι των παιδιών, ενισχύει εμπειρίες, παρατηρεί, καταγράφει, οργανώνει, μεσολαβεί
- Παρατηρεί, αξιολογεί, συλλέγει δεδομένα για σκοπούς αξιολόγησης της μάθησης
- Συνεργάζεται αρμονικά με όλους τους εμπλεκόμενους στην εκπαιδευτική διαδικασία (διευθύντρια, συναδέλφους, γονείς, ψυχολόγο)
- Αναζητεί και επιδιώκει την επιμόρφωσή της σε σύγχρονες μεθόδους και προσεγγίσεις στο χώρο της πρώτης σχολικής περιόδου

Πολιτισμικός, Γλωσσικός και Θρησκευτικός Πλουραλισμός

- Σεβασμός του κάθε παιδιού από οποιοδήποτε πολιτισμικό, θρησκευτικό και γλωσσικό περιβάλλον
- Αποδοχή των διαφορών, σεβασμός, αποφυγή διαμόρφωσης στερεοτύπων
- Η μητρική γλώσσα κάθε παιδιού είναι σημαντική, είναι μέρος της ταυτότητάς του
- Η εκμάθηση μιας άλλης γλώσσας είναι μια φυσική διαδικασία στις ηλικίες του νηπιαγωγείου
- Θρησκευτικός πλουραλισμός, αποδοχή των συνηθειών και των πρακτικών των διαφορετικών θρησκειών των παιδιών

Διαφοροποίηση

Ο εκπαιδευτικός

- χρησιμοποιεί στρατηγικές διαφοροποιημένης διδασκαλίας τόσο σε οργανωτικό όσο και σε παιδαγωγικό επίπεδο έχοντας υπόψη ότι κάθε παιδί έχει συγκεκριμένο μαθησιακό προφίλ, επίπεδο ετοιμότητας, εκπαιδευτικές προτιμήσεις και ενδιαφέροντα
- Οργανώνει τη διδασκαλία με αφετηρία τις βασικές γνώσεις, δεξιότητες, στάσεις και εμπειρίες των παιδιών
- Αξιοποιεί τα κατάλληλα μέσα και υλικά καθώς και την υποστηρικτική τεχνολογία

Οικογένεια και νηπιαγωγείο

- Η οικογένεια αποτελεί το βασικότερο συνεργάτη του νηπιαγωγείου και η σωστή επικοινωνία και συνεργασία ενισχύει τις εμπειρίες όλων των εμπλεκομένων, παιδιών, γονιών και εκπαιδευτικών
- Οι γονείς μπορούν να εμπλακούν ενεργά στο πρόγραμμα του νηπιαγωγείου με ποικιλόμορφους τρόπους (μέσα από βιωματικά εργαστήρια, εκδρομές, μαγειρική, ομιλίες από ειδικούς, δειγματικές δραστηριότητες, θέατρο, έκθεση βιβλίου, εικαστικές δραστηριότητες κλπ)
- Η καλή και πετυχημένη συνεργασία βοηθά τους γονείς και τους εκπαιδευτικούς (θετική αυτοεικόνα, απόκτηση γνώσεων για την ανάπτυξη και μάθηση των παιδιών, κατανόηση της κουλτούρας της οικογένειας)

Ομαλή μετάβαση από το Νηπιαγωγείο στο Δημοτικό Σχολείο

- Ανάπτυξη προγραμμάτων μετάβασης από το νηπιαγωγείο στο δημοτικό σχολείο συμβάλλει
 - Στη θετική και ομαλή προσαρμογή των παιδιών στο δημοτικό σχολείο
 - Στην απάλειψη των αρνητικών συναισθημάτων των παιδιών ή και των γονιών
 - Στην ανάπτυξη συναισθημάτων εξοικείωσης ασφάλειας και αυτοπεποίθησης για το νέο χώρο και τα νέα άτομα

Προγράμματα μετάβασης με δράσεις πριν και μετά την είσοδο στο Δημοτικό Σχολείο

- Στηρίζονται στην ουσιαστική συνεργασία όλων των εμπλεκομένων στις δράσεις (εκπαιδευτικών νηπιαγωγείου/δημοτικού, γονιών, παιδιών)
- Λαμβάνουν υπόψη τις συνθήκες των δύο σχολικών μονάδων (συστέγαση, κανονισμοί, απαιτήσεις)
- Ενημερώνουν συχνά γονείς και παιδιά

Τεχνολογία

- Αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της μαθησιακής διαδικασίας για εκπαιδευτικούς και παιδιά
- Κατάλληλη χρήση της τεχνολογίας με στόχο την ολόπλευρη ανάπτυξη των παιδιών
- Δεν αντικαθιστά τις βιωματικές εμπειρίες τους αλλά τις ενισχύει και τις εμπλουτίζει
- Στο νηπιαγωγείο η μορφή που παίρνει η τεχνολογία αρχίζει από ηλεκτρονικά παραμύθια, χρήση του διαδραστικού πίνακα, παιχνίδια με ήχους, χρήση λογισμικών για λύση προβλήματος, χρήση λογισμικών για δημιουργία ιστοριών

Αξιολόγηση - Τεκμηρίωση

- Συγκέντρωση, οργάνωση και ερμηνεία πληροφοριών για τα παιδιά
- Τεκμηρίωση μέσα από συστηματική παρατήρηση και καταγραφή πληροφοριών για το τι έχει μάθει ή αναπτύξει ένα παιδί
- Παρατήρηση των παιδιών πάντα μέσα στο φυσικό τους περιβάλλον κυρίως την ώρα του παιχνιδιού
- Περιγραφικές καταγραφές/ακουστικές και οπτικές καταγραφές/έργα των παιδιών/λίστες (π.χ. ρουμπρίκες)
- Αξιοποίηση της παρατήρησης ως μέσο αξιολόγησης και τεκμηρίωσης γίνεται για τα παιδιά, για τον εκπαιδευτικό, για τους γονείς, για σκοπούς ερευνητικούς

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

- Προσέγγιση των ζητημάτων περιβάλλοντος και αειφόρου ανάπτυξης ενιαία, διαθεματικά και ολιστικά

ΣΥΝΔΥΑΣΜΕΝΗ ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ (CLIL)

- Η ξένη γλώσσα δεν είναι ξεχωριστό μάθημα
- Πραγματοποιείται σταδιακά μέσα από σύντομες περιόδους επαφής και αλληλεπίδρασης με τη γλώσσα
- Έμφαση στην ακρόαση και την ομιλία

ΔΟΜΗ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΑΞΟΝΕΣ	ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ	ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΕΠΙΔΙΩΞΕΩΝ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ
--------	------------	-----------------------------------	--------------------------

Οι **ΑΞΟΝΕΣ**, συνθέτουν το ευρύτερο πλαίσιο δεξιοτήτων, ικανοτήτων, γνώσεων, εμπειριών και στάσεων που αφορούν συγκεκριμένο τομέα ανάπτυξης.

Οι **ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ** αποτελούν τις δεξιότητες, ικανότητες, γνώσεις, εμπειρίες και στάσεις που αναμένεται να καλλιεργήσουν τα παιδιά κατά τη διάρκεια της προσχολικής περιόδου.

Το **ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΕΠΙΔΙΩΞΕΩΝ** συγκροτεί το εύρος των εξελικτικών εμπειριών που αναμένεται να βιώσουν τα παιδιά για να αναπτύξουν τις προσδοκώμενες δεξιότητες, ικανότητες, γνώσεις και στάσεις και οι

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ αναφέρονται στους ενδεικτικούς τρόπους υποστήριξης και διασύνδεσης της ανάπτυξης και της οργάνωσης της μαθησιακής διαδικασίας με ενδεικτικές δραστηριότητες που υποστηρίζουν τους άξονες και ικανοποιούν τις επιδιώξεις

Τομείς ανάπτυξης

- ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΕΙΔΗΤΟΠΟΙΗΣΗ
- ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ
- ΚΙΝΗΤΙΚΕΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ
- ΝΟΗΤΙΚΗ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ

Προσωπική και Κοινωνική Συνειδητοποίηση

ΑΞΟΝΕΣ

- **Προσωπική Ανάπτυξη** (ταυτότητες, αυτοαντίληψη, ανεξαρτησία και αυτοπεποίθηση, αυτοεξυπηρέτηση, στάση μάθησης)
- **Κοινωνική Ανάπτυξη** (κοινωνική γνώση-κοινωνικές δεξιότητες, κοινωνική ταυτότητα)
- **Ηθική και Πνευματική Ανάπτυξη** (ανάγκες άλλων, σεβασμός στη διαφορετικότητα, σεβασμός προς τους κανόνες, όρια και επιπτώσεις συμπεριφοράς)

Συναισθηματική Ενδυνάμωση

ΑΞΟΝΕΣ

- Αναγνώριση συναισθημάτων
- Έκφραση συναισθημάτων
- Κατανόηση συναισθημάτων
- Ενσυναίσθηση
- Έλεγχος συναισθημάτων

Κινητικές Δεξιότητες

ΑΞΙΟΝΕΣ

- Χρήση, συντονισμός και έλεγχος μεγάλων μυών
- Χρήση, συντονισμός και έλεγχος μικρών μυών
- Προσωπική υγεία και ασφάλεια

Νοητική Ενδυνάμωση

ΑΞΟΝΕΣ

- **Εννοιολογική Κατανόηση- Δόμηση Αναπαραστάσεων**
- **Ανάπτυξη δεξιοτήτων**
- **Λύση προβλήματος**
- **Δημιουργικότητα – Δημιουργική Σκέψη**
- **Προσποίηση**
- **Κρίση – Κριτική σκέψη**
- **Μεταγνώση**

ΝΟΗΤΙΚΗ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ

ΑΞΟΝΕΣ	ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ	ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΕΠΙΔΙΩΞΕΩΝ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ
Κρίση-κριτική σκέψη	<p>Να συγκρίνει πληροφορίες, να διαμορφώνει άποψη και να κρίνει καταστάσεις</p> <p>Να οργανώνει και να εκφράζει την σκέψη του</p>	<p>Υιοθέτηση συμπεριφορών οι οποίες καθορίζονται από παρατήρηση</p> <p>Λήψη αποφάσεων συγκρίνοντας τα δεδομένα</p> <p>Οργάνωση σκέψης και της πορείας που θα ακολουθήσει και έκφρασή της με ποικίλους τρόπους. Πρόβλεψη και απάντηση στο γιατί δίνεται μια συγκεκριμένη λύση</p>	<p>Παρατηρεί ένα παιδάκι που κλαίει και του δίνει ένα παιχνίδι</p> <p>Δίνω στο παιδί επιλογές ως προς το παιχνίδι με το οποίο θα παίξει ή τη δραστηριότητα με την οποία θα ασχοληθεί</p> <p>Κάνει ένα προσχέδιο ως προς το πώς θα κατασκευάζει το κάστρο του στο κέντρο μάθησης του οικοδομικού</p>

Γνωστικά Αντικείμενα

- Μουσική Αγωγή
- Εικαστικές Τέχνες
- Φυσική Αγωγή
- Κοινωνικές Σπουδές
- Γλωσσική Αγωγή
- Μαθηματικά
- Φυσικές Επιστήμες

ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

ΑΞΟΝΕΣ	ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ	ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΕΠΙΔΙΩΞΕΩΝ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ
ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ: ΑΚΡΟΑΣΗ	<ol style="list-style-type: none">1. Να διακρίνει και αναγνωρίζει ήχους του περιβάλλοντος2. Να κατανοεί κοινωνικά πλαισιωμένα μηνύματα	<ol style="list-style-type: none">1.α. Διάκριση ήχων διαφορετικής προέλευσης και χροιάς(π.χ. μουσική, ήχοι ζώων, συνομιλία, κτλ.)1.β. Διάκριση ήχων της γλώσσας2.α. Ανταπόκριση σε οδηγίες (από ενήλικα ή συνομήλικο)2.β. Ανταπόκριση σε προσκλήσεις για εμπλοκή σε δραστηριότητα (π.χ. παιχνίδι, τραγούδι, κτλ.)2.γ. Ενεργητική εμπλοκή σε ρουτίνες και κανόνες της τάξης	<p>Σε κινητικό παιχνίδι στην αυλή ακολουθούν τις οδηγίες της νηπιαγωγού. (π.χ. «Ο Γιάννης λέει να πετάξετε ψηλά σαν τα πουλιά, να γίνεται δέντρα στο δάσος»)</p> <p>Ακολουθούν οδηγίες και ρουτίνες της τάξης για το συγύρισμα, οι οποίες εναλλάσσονται σε τακτά χρονικά διαστήματα</p> <p>Η νηπιαγωγός διηγείται μια ιστορία και τα παιδιά καλούνται να την συνεχίσουν με κινήσεις</p>

Συζήτηση

Πώς αξιοποιούμε τις Επιδιώξεις των Τομέων
Ανάπτυξης στο Γνωστικό Αντικείμενο της
Γλωσσικής Αγωγής;

ΦΥΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

ΑΞΟΝΕΣ	ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ	ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΕΠΙΔΙΩΞΕΩΝ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ	Συλλογή δεδομένων και παρατηρήσεων Το παιδί να συλλέγει συστηματικά και στοχευμένα πληροφορίες με τη βοήθεια μιας ή περισσότερων αισθήσεων ή με τη χρήση οργάνων τα οποία επεκτείνουν τις αισθήσεις	1.Ελεύθερη παρατήρηση στοιχείων του περιβάλλοντος 2.Ενίσχυση των παρατηρήσεων με απλά όργανα 3.Χρησιμοποίηση περισσότερων από μιας αισθήσεων για παρατήρηση αντικειμένων, φαινομένων ή γεγονότων 4.Εντοπισμός απλών διαφορών και ομοιοτήτων 5. Παρατήρηση αλλαγών σε συνάρτηση με το χρόνο 6. Επιλογή κατάλληλων οργάνων για τις παρατηρήσεις	Τα παιδιά καταγράφουν καθημερινά τις παρατηρήσεις τους για το ύψος των φυτών της φακής που έχουν φυτέψει και έχουν τοποθετήσει στο κέντρο μάθησης της «Φύσης»

Συζήτηση

Πώς αξιοποιούμε τις Επιδιώξεις των Τομέων
Ανάπτυξης στο Γνωστικό Αντικείμενο των
Φυσικών Επιστημών;

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

ΑΞΙΟΝΕΣ	ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ	ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΕΠΙΔΙΩΞΕΩΝ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ
Άλγεβρα	Να συγκρίνει και ταξινομεί αντικείμενα σύμφωνα με κάποιο χαρακτηριστικό/κριτήριο/ιδιότητά τους	<ul style="list-style-type: none">- Παρατήρηση και σύγκριση αντικειμένων και δεδομένων για εντοπισμό ομοιοτήτων και διαφορών σε διάφορα πλαίσια (αριθμοί, γεωμετρία, στατιστική)- Επισήμανση κριτηρίου ομαδοποίησης- Εντοπισμός ξένων προς την ομάδα στοιχείων- Η δυνατότητα διαίρεσης ομάδας σε υποομάδες και το αντίθετο- Η δυνατότητα κατάταξης στοιχείων σε μία μόνο ομάδα.	<p>Ανάπτυξη και κρίση συλλογισμού: <i>επεξηγώ τη σκέψη μου και λαμβάνω υπόψη μου τη γνώμη των άλλων</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Σε τι μοιάζουν μεταξύ τους τα αντικείμενα;- Ποιες ομάδες μπορούν να δημιουργηθούν;- Ποια αντικείμενα δεν ταιριάζουν στην ομάδα; Γιατί;- Μπορούν να δημιουργηθούν άλλες ομάδες εντός της ομάδας;- Ανήκει ένα αντικείμενο σε περισσότερες από μία ομάδες;

Συζήτηση

Πώς αξιοποιούμε τις Επιδιώξεις των Τομέων
Ανάπτυξης στο Γνωστικό Αντικείμενο των
Μαθηματικών;

- Τα γνωστικά αντικείμενα εμπλέκονται με τρόπο που να στηρίζουν την ευρύτερη και ολόπλευρη ανάπτυξη των παιδιών σε όλους τους τομείς ανάπτυξης
- Το κάθε γνωστικό αντικείμενο δεν αποτελεί αυτοσκοπό
- Είναι μέσο για τη στήριξη της ευρύτερης και ισορροπημένης ανάπτυξης των παιδιών στους επιμέρους τομείς ανάπτυξης

Συζήτηση

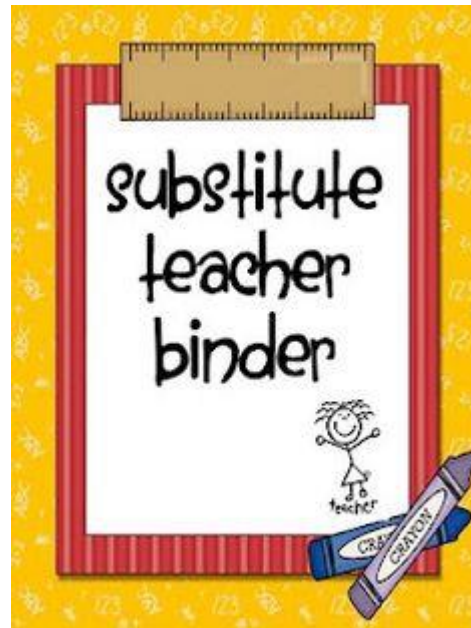
- Τι περιλαμβάνουν οι Επιδιώξεις- Πλαίσιο Εξέλιξης Επιδιώξεων;
- Πώς αξιοποιούμε τις Επιδιώξεις/ Πλαίσιο Εξέλιξης Επιδιώξεων στον προγραμματισμό (ημερήσιο/εβδομαδιαίο/τριμηνιαίο);

Μία αποτελεσματική μέρα αντικατάστασης

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

- Βάλτε σε σειρά τα βήματα για μια αποτελεσματική μέρα αντικατάστασης.
- Ποια είναι κατά τη γνώμη σας οι σημαντικότερες πρακτικές σε κάθε βήμα;

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΜΙΑΣ ΜΕΡΑΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ-ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

ΒΗΜΑ

Καθοδήγηση μαθητών της τάξης ως προς τις προσδοκίες του αντικαταστάτη εκπαιδευτικού, της εργασίας που θα γίνει και των κανόνων συμπεριφοράς.

ΒΗΜΑ

Προετοιμασία της τάξης για το επόμενο μάθημα.

ΒΗΜΑ

Συνάντηση με τη Διεύθυνση.
Προετοιμασία των μέσων που θα χρησιμοποιηθούν.

ΒΗΜΑ

Αποτελεσματική ολοκλήρωση της εργασίας στο σχολείο.

ΒΗΜΑ

Αποτελεσματική ολοκλήρωση του μαθήματος.

ΒΗΜΑ

Οργάνωση διδακτικών μέσων στην τάξη

ΒΗΜΑ

Αναστοχασμός για την εργασία στο σχολείο.

ΒΗΜΑ

Προετοιμασία για την εργασία στο σχολείο

ΒΗΜΑ

Συνεχής ενασχόληση μαθητών με το μάθημα.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΜΙΑΣ ΜΕΡΑΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ-ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

ΒΗΜΑ 1

Προετοιμασία για την εργασία στο σχολείο

ΒΗΜΑ 2

Συνάντηση με τη Διεύθυνση.
Προετοιμασία των μέσων που θα χρησιμοποιηθούν

ΒΗΜΑ 3

Οργάνωση διδακτικών μέσων στην τάξη

ΒΗΜΑ 4

Καθοδήγηση μαθητών της τάξης ως προς τις προσδοκίες του αντικαταστάτη εκπαιδευτικού, της εργασίας που θα γίνει και των κανόνων συμπεριφοράς.

ΒΗΜΑ 6

Αποτελεσματική ολοκλήρωση του μαθήματος.

ΒΗΜΑ 5

Συνεχής ενασχόληση μαθητών με το μάθημα.

ΒΗΜΑ 9

Αναστοχασμός για την εργασία στο σχολείο.

ΒΗΜΑ 7

Προετοιμασία της τάξης για το επόμενο μάθημα.

ΒΗΜΑ 8

Αποτελεσματική ολοκλήρωση της εργασίας στο σχολείο.

Byer, J. (2008)

ΒΗΜΑ 1

Προετοιμασία για την εργασία στο σχολείο

- Τηλεφωνική επικοινωνία με το σχολείο (Διεύθυνση, εκπαιδευτικός)
- Έγκαιρη ενημέρωση για την τοποθεσία και την απόσταση του σχολείου.
- Έγκαιρη άφιξη στο σχολείο για εξοικείωση με τον χώρο.

ΒΗΜΑ 2

Συνάντηση με τη Διεύθυνση. Προετοιμασία των μέσων που θα χρησιμοποιηθούν

- Συνάντηση με τον/τη Διευθυντή/ντρια του σχολείου
- Συζήτηση για διαδικαστικά και παιδαγωγικά θέματα
- Ενημέρωση για τους μαθητές της τάξης και το υλικό που πιθανόν να έχει αφήσει ο/η εκπαιδευτικός της τάξης
- Κατάλογος μαθητών (εντοπισμός κάποιων περιπτώσεων μαθητών)

ΒΗΜΑ 3

Οργάνωση διδακτικών μέσων στην τάξη

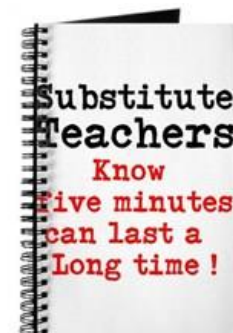
- Η οργάνωση του διδακτικού και άλλου υλικού στην αίθουσα.
- Εντοπισμός υλικού που έχει αφήσει ο/η εκπαιδευτικός της τάξης.
- Εντοπισμός υλικού αξιολόγησης μαθητών (φάκελοι επιτευγμάτων).
- Εντοπισμός υλικών που θα χρησιμοποιηθούν στο μάθημα (Αποθήκη υλικών – χάρτες, εποπτικά μέσα Μαθηματικών, Επιστήμης, κ.λπ.)
- Ετοιμασία υλικών που θα χρησιμοποιηθούν στην τάξη.
- Παρουσίαση κάποιων ρουτινών και κανόνων της τάξης.
- Ωρολόγιο πρόγραμμα και προγραμματισμός των μαθημάτων που θα διδαχθούν.
- Παρουσιολόγιο μαθητών.

ΒΗΜΑ 4

Καθοδήγηση μαθητών της τάξης ως προς τις προσδοκίες του αντικαταστάτη εκπαιδευτικού, της εργασίας που θα γίνει και των κανόνων συμπεριφοράς.

- Γνωριμία με μαθητές (μέσω παιγνιδιού γνωριμίας) - Αγωγή υγείας - χρήσιμο υλικό (http://www.moec.gov.cy/agogi_ygeias/pro_edspy_chrisimo_yliko.html)
- Καθοδήγηση για τις ρουτίνες/τους κανόνες της τάξης (σύντομα).
- Καθορισμός στόχων και προσδοκιών για το μάθημα.
- Εισαγωγή στο μάθημα.

ΒΗΜΑ 5

Συνεχής ενασχόληση μαθητών με το μάθημα.

- Ενασχόληση και συμμετοχή όλων των μαθητών στη μαθησιακή διαδικασία.
- Προσπάθεια για διαρκή συμμετοχή όλων των μαθητών στο μάθημα.
- Εναλλαγή τρόπου εργασίας (ατομικά, σε ζευγάρια και ομαδικά).
- Συνεχής παρακολούθηση μαθητών καθώς εργάζονται και βοήθεια σε όσους χρειάζονται. Συμμετοχή του εκπαιδευτικού στις δραστηριότητες των μαθητών.
- Εφαρμογή των πρακτικών της Αποτελεσματικής διδασκαλίας.
- Εφαρμογή των πρακτικών της Διαχείρισης τάξης.
- Ευελιξία σύμφωνα με τις ανάγκες και το επίπεδο κάθε τάξης.

ΒΗΜΑ 6

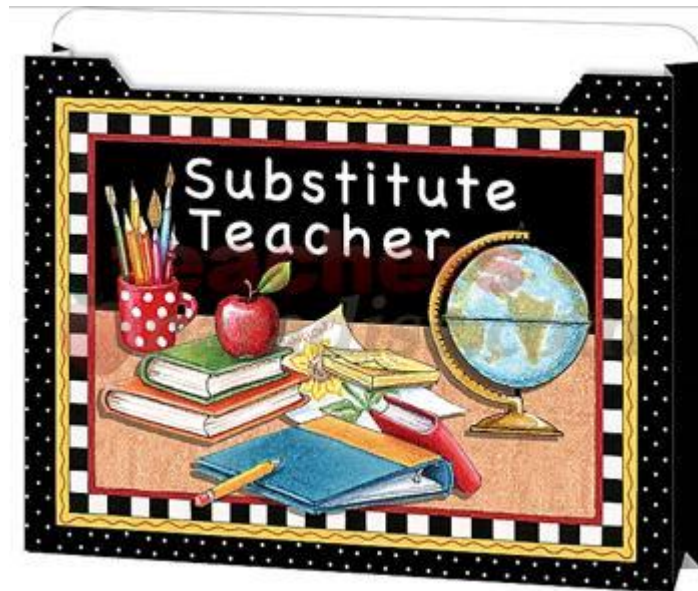
Αποτελεσματική ολοκλήρωση του μαθήματος.

- Ολοκλήρωση μαθήματος μερικά λεπτά πριν την ολοκλήρωση της διδακτικής περιόδου.
- Ετοιμασία μαθητών για αλλαγή μαθήματος ή διάλειμμα.
- Φύλαξη υλικού και εργασιών μαθητών.
- Συγύρισμα της αίθουσας.
- Λίγα λόγια προς τους μαθητές (π.χ. Ευχαριστίες για τη συνεργασία).
- Μετακίνηση μαθητών από την αίθουσα.

ΒΗΜΑ 7

Προετοιμασία της αίθουσας για το επόμενο μάθημα.

- Προετοιμασία για το επόμενο μάθημα.
- Αν το μάθημα θα γίνει με άλλους μαθητές τότε επαναλαμβάνονται τα βήματα 4-6.

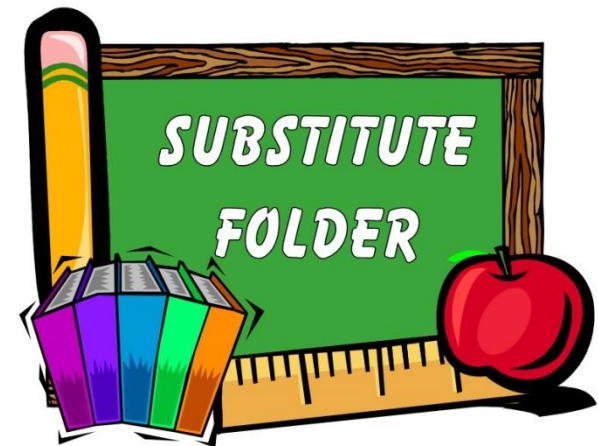

ΒΗΜΑ 8

Αποτελεσματική ολοκλήρωση της εργασίας στο σχολείο.

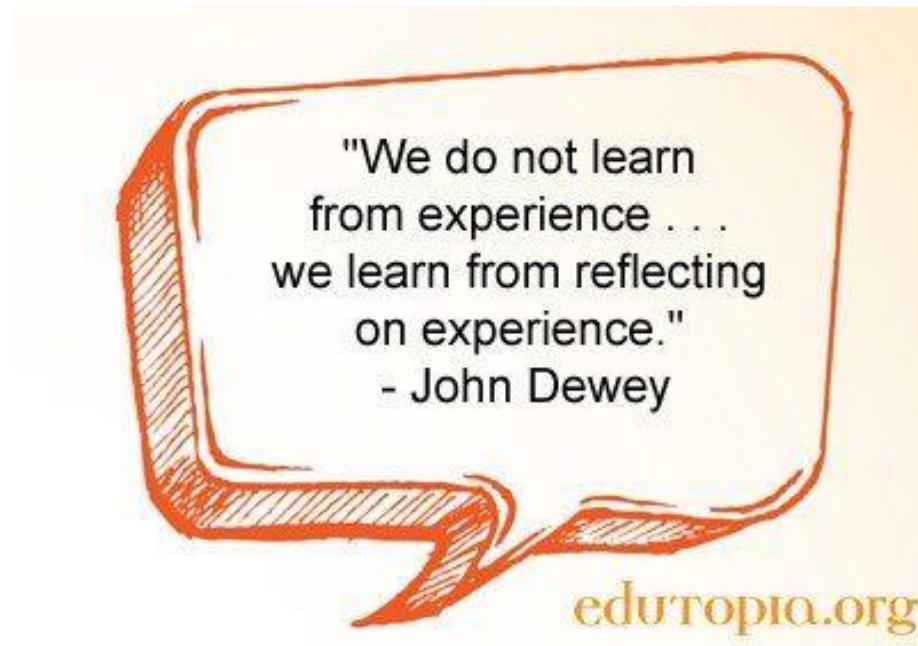
- Ετοιμασία φακέλου με τις εργασίες του αντικαταστάτη εκπαιδευτικού και των μαθητών κατά τάξη.
- Στον φάκελο περιέχεται έντυπο προς τον εκπαιδευτικό της κάθε τάξης. Στο έντυπο περιγράφεται η εργασία που έγινε σε κάθε τμήμα.
- Συνάντηση με τον/την Διευθυντή/ντρια του σχολείου. Παράδοση του φακέλου και συζήτηση για την μέρα αντικατάστασης.

ΒΗΜΑ 9

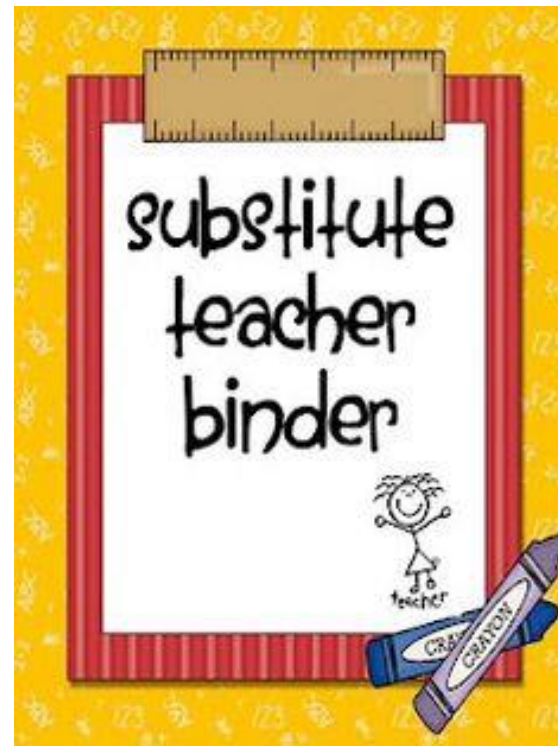
Αναστοχασμός για την εργασία στο σχολείο.

- Αναστοχασμός για την εργασία της ημέρα.
- Τι πήγε καλά στην εργασία; Πρακτικές καλής αντικατάστασης.
- Τι δεν πήγε καλά στην εργασία; Αιτίες.

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

- Από τη δική σας εμπειρία, υπάρχουν κάποιες άλλες πρακτικές για εμπλουτισμό των 9 βημάτων;

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΜΙΑΣ ΜΕΡΑΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ - ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

Τα πιο πάνω βήματα πρέπει να αντιμετωπίζονται και να προσεγγίζονται με

- **Επιμέλεια**, επαγγελματισμό και ενθουσιασμό.
- **Ευελιξία** σύμφωνα με τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των συγκεκριμένων μαθητών, την εργασία του μόνιμου εκπαιδευτικού της τάξης και την όλη εργασία που γίνεται στο συγκεκριμένο σχολείο.
- **Σεβασμό από και προς τον θεσμό της αντικατάστασης**,
 - από τη Διεύθυνση του σχολείου και από τον εκπαιδευτικό της τάξης προς τον θεσμό της αντικατάστασης,
 - μέσω της κατάλληλης προετοιμασίας των μαθητών για την αντικατάσταση
 - μέσω του επαγγελματισμού του αντικαταστάτη εκπαιδευτικού.
- **Συνεχή αναστοχασμό** για τη βελτίωση της εργασίας του αντικαταστάτη εκπαιδευτικού.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Authier, J. (2012). Factors That Influence the Effectiveness and Satisfaction of Occasional Teachers. *Master Thesis. University of Windsor.*
- Byer, J. (2008). A Sequential and comprehensive method for effective substitute teaching. Katy Independent School District.
- Duggleyby, P., & Badali, S (2007). Expectations and Experiences of Substitute Teachers. *Alberta Journal of Educational Research*, 53(1), 22-33.
- Minthron, B. (2000). How one district implemented a substitute teacher training program. *SubJournal*, 1 (1), 27-39.
- True, C., Butler, K., & Sefton, R. (2011). Substitute teachers: Making lost days count. *The International Journal of Educational Leadership Preparation*, 6(1), 1-10.
- Vorell, M. (2012). A qualitative analysis of the coping strategies of substitute teachers. *Alberta Journal of Educational Research*, 57(4), 479-497.